

Tijn Kooijmans 'We wilden voorsorteren op een potentiële vervanging van essenhout.'

Tijn Kooijmans steelt de show met Ecofiber

‘Het zit hem in een ander basismateriaal voor de productie van stelen, maar het eindproduct draagt een uitstekende kwaliteit’

Al generaties lang vormt essenhout bij Kooijmans Quality Tools de ruggengraat van professioneel gereedschap. Maar bestaande zekerheden blijken niet altijd een garantie voor de toekomst. De afgelopen jaren onderzocht de producent van de bekende Atlas-gereedschapsstelen een alternatief voor essenhout dat op zijn minst dezelfde betrouwbaarheid biedt, zonder het karakter van het product te verliezen. Het resultaat heet Ecofiber.

Auteur: Fleur Dil

Essentaksterfte

Voor schoppen, spades en ander buitengereedschap is essenhout bij Kooijmans nauwelijks weg te denken. En dat is niet voor niets. ‘Het mooie van essenhout is dat het sterk en elastisch tegelijk is,’ vertelt directeur Tijn Kooijmans. ‘Het kan stevig belast worden en goed klappen opvangen. Bovendien is het relatief licht, prettig te bewerken en comfortabel in gebruik.’

Maar essenhout is kwetsbaar. De essentaksterfte zorgt wereldwijd voor uitval, met op termijn stijgende prijzen en afnemende beschikbaarheid. ‘Het effect hiervan kan nog vele jaren duren, maar het proces is voorlopig onomkeerbaar.’ Toch gloort er hoop. Nieuwe resistente essenzaden gaan op lange termijn voor een gezonde populatie zorgen. ‘Daar heb je alleen pas over vele decennia profijt van.’

Een volwassen essenboom staat er pas na zestig tot tachtig jaar. Tot die tijd gaan we een periode van schaarste tegemoet.’

Vooruitdenken

Hoewel essenhout naar verwachting nog vele jaren beschikbaar blijft, wilde Kooijmans niet wachten tot de nood hoog is. ‘We wilden voorsorteren op een potentiële vervanging. Niet om essen zomaar los te laten, maar om voorbereid te zijn.’ Die zoektocht leidde naar Ecofiber, een materiaal dat inmiddels wereldwijd is gepatenteerd door het bedrijf.

Ecofiber bestaat uit bamboe. Smalle reepjes bamboe worden op een unieke manier verlijmd tot een homogeen plaatmateriaal met gelijke sterkte in alle richtingen. ‘Qua mechanische eigenschappen evenaart het op zijn minst de

kwaliteit van esenhout. Het heeft geen kwetsbare nerf, en voor sommige toepassingen is het door de speciale gepatenteerde verlijming zelfs sterker,' aldus Kooijmans. Bamboe groeit bovendien snel: de plant is na acht jaar volgroeid en neemt veel CO₂ op. Kooijmans: 'Dankzij de gepatenteerde verlijming met een natuurlijke hars kregen we Ecofiber FSC-gecertificeerd. En het productieproces is door Kooijmans Quality Tools volledig duurzaam ontwikkeld.'

Testen

Buitengereedschap bewijst zich niet in een lab alleen. Daarom startte Kooijmans twee jaar geleden een grootschalige pilot met gereedschappen die in de praktijk het uiterste van een steel vragen. 'We begonnen bewust met producten die zwaar belast worden, maar ook lastig te maken zijn in foutvrij esenhout.' Het ging onder meer om spadestelen en sloothakstelen van vier meter lang, vaak gebruikt op moeilijk bereikbare plekken en in natte omstandigheden.

Meer dan duizend stelen werden intensief ingezet in een blinde test bij klanten. 'We hebben geen enkel negatief woord teruggekregen. Geen klachten, geen breuk, geen comfortproblemen. Dat was voor ons een belangrijk signaal.' Gewicht, sterkte en gebruikservaring, zoals het gevoel in de handen, bleken in de praktijk volledig vergelijkbaar met die van traditionele esenhouten stelen. Ook onder extreme omstandigheden blijkt Ecofiber robuust: in Texas werd het materiaal getest bij grote temperatuurschommelingen. 'Binnen één

dag kan het temperatuurverschil daar oplopen tot veertig graden. We wilden weten hoe het materiaal zich houdt onder deze condities. Ook daarvan waren de eerste signalen positief,' aldus Kooijmans.

Constante kwaliteit

In sommige opzichten blijkt Ecofiber zelfs een beter alternatief, bijvoorbeeld bij dubbel gebogen stelen. 'Bij esenhout kan in de bochten door nerfuitloop zwakte ontstaan,' legt Kooijmans uit. 'Met Ecofiber wordt dat voorkomen. Het materiaal heeft geen kwetsbare nerf en laat zich preciezer vormen waardoor het prettig in de hand ligt.'

Ook de lange sloothakstelen zijn makkelijker te produceren met Ecofiber. 'Foutvrij esenhout van vier meter lang is zeer beperkt beschikbaar. Ecofiber-planken zijn foutvrij en volledig te benutten,' zegt Kooijmans. Dat maakt het product bovendien economisch aantrekkelijk: 'Je hoeft niet te passen en meten; elke centimeter is bruikbaar.'

Van Azië naar de fabriek

Het bamboe komt momenteel uit Azië en arriveert bij Kooijmans in planken. In de fabriek worden de stelen vervolgens met dezelfde machines geproduceerd als de traditionele houten stelen. 'Wij maken al generaties lang Atlas-stelen. Dat proces verandert niet. Wat binnenkomt op de markt is een ander basis-materiaal, maar het eindproduct draagt dezelfde afwerking, kwaliteit en signatuur als onze esenhouten stelen.'

Smalle reepjes bamboe worden op een specifieke, nog niet gehanteerde manier verlijmd tot een homogeen materiaal met gelijke sterkte in alle richtingen

Op termijn ziet Kooijmans ook mogelijkheden voor productie dicht bij huis. Bamboe kan zelfs in Nederland groeien, al vraagt dat om een volledig gecontroleerde FSC-keten. 'Dat productieproces is er in Europa nog niet, maar dat is een kwestie van tijd. Als de vraag of noodzaak er is, ontstaat het aanbod vanzelf.'

Gecontroleerde introducties

Na twee jaar testen vindt Kooijmans dat het moment is aangebroken om met deze innovatie naar buiten te treden. Niet als vervanger van esenhout, maar als gerichte aanvulling. 'We blijven esenhout gebruiken zolang het betaalbaar en beschikbaar is. Tegelijkertijd introduceren we ieder jaar een of meerdere producten met Ecofiber, daar waar het echt iets toevoegt.' Zo wijst Kooijmans op de zwanenhalsspade met Ecofiber-steel. 'Dit is onder meer voor hoveniers een interessant product. Voor Kooijmans draait deze innovatie vooral om het borgen van de topkwaliteit van Atlas op de lange termijn, zodat vakmensen met de beste gereedschappen kunnen blijven werken, ook als de omstandigheden veranderen. 'We laten niet los wat werkt en doen absoluut geen concessies aan onze kwaliteit. Maar we zorgen er wel voor dat deze ook in de toekomst gegarandeerd blijft.'

Alle Ecofiber-stelen ondergaan een uitgebreide krachttest.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!